

Köszöntjük a jelhordozó jótevőt

Kozma Imre atya nyolcvanéves

„Azért lettem pap, mert nem akartam egyedül maradni. Mindig közösséget akartam kovácsolni olyan emberekből, akik szeretetben egymásért élnek s ebben ismerik fel az élet gazdagságát. Akik olyanok, mint a kovász és a só: jól érzik magukat együtt.” Kozma Imre atya szavai ezek. Annak a Kozma Imre atyának a szavai, akinek a neve egybeforrt a Betegápoló Irgalmasrend karizmájával, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat küldetésstudatával és több tízezer, ősei örökségétől megfosztott kelet-német állampolgár szabadságvágyával. Aki jelhordozóként jár-kei közöttünk és akinek egész élete Istenes Szent János tanítását tükrözi vissza: „Jót tenni és azt jól tenni!” Kozma Imre atya 2020. június 4-én elérkezett nyolcvanadik születésnapjához.

Imre atya szerint Isten minden embert elhív az emberré válás útjára és ezen az úton az önismeret, az önművelés és a közösségi lét értékeit elsajátítva tervezhetünk emberhez méltó életet, egymás iránti szeretetben és szolgálatban. Ez a szemlélet és életforma gyökerezett meg benne a Mosoni-Duna partjainak közelében, Győrzámolyban, ahol született és szeretettel teli családja körében felnvelkedett, ezt szilárdította meg benne a győri bencés gimnázium és ez vezette el az esztergomi papi szemináriumba. „Azért lettem pap, hogy ennek az életformának az elsajátításában segítsen az embereket” – mondja Imre atya.

Az effajta törekvést per-sze a harcos ateista államalakulat akadályozta, üldözte: a hívó közösségek életét beszorította a templomokba, templomon kívüli megnyilatkozásaitak til-totta, a papokat harmadren-dű, a hívőket másodrendű állampolgárokká téve ez által. De Imre atya és a hozzá hasonló lelki-leltű lelkipásztorok tudták, hogy a papi hivatás két ága Krisztus és az emberek szolgálata, és ebben a szolgálatban a pap valóban szolgál, aki nem tudja elválasztani egymástól Isten keresését az emberek szolgálátától és az imádságot az igazság-ért vállalt küzdelemtől. „Amikor pap lettem, nem éreztem, hogy eb-ből a világból átléptem vagy át kell lép-nem egy másik világba. Sőt job-ban éreztem, mint valaha, hogy eb-ben a világban élek, s benne is kell maradnom. Pap lettem, jelhordozó!” – említette Imre atya egy helyütt. Hordozta a jelet káplánként Táton, Dorogon és a Zugligeti Szent Család Plébánián, majd 1968-tól a Ferenciek terén az Alkantari Szent Péter-templom lelkészeként. A templom igazgatója ott Horvát Richárd, a békepapi mozgalom vezetője volt, aki már az első találko-zásukkor nyilvánvalóvá tette: sze-retné, ha Imre atya bekapcsolódna a mozgalomba. „Kifejeztem, hogy én nem óhajtok ebbe a mozgalom-ba bekapcsolódni. A száz hónap

alatt egyetlenegyszer sem hozta elő a témát, és soha semmi konfliktu-som nem volt vele” – mesélte Imre atya azokról az időkről. „Gyönyörű éveket töltöttem ott. Sik Sándor

A szegény betegek szolgálatának útját járja

nem sokkal azelőtt hagyta abba a konferenciabeszédeket az egyetemi templomban, és valahogy senki nem vette fel ezt a fonalat. Én vak-merőségemben megpróbáltam. Nem Sik Sándort akartam utánoz-ni, nem is mertem volna az ő hatal-mas műveltségéhez mérni maga-mat, de arra gondoltam, hogy itt valami hiány van. Elkezdtem hitok-tatni, és a felnőt fiatalokra tekin-tettel, ezek kvázi konferenciabeszé-dek lettek. Azt vettem észre, hogy egyszer csak tömve lett a templom fiatalokkal” – emlékezett vissza. A fiatalok érdeklődése sajnos azt is magával vonta, hogy jöttek a be-épített emberek is. Sok egyetemistát meghurcoltak, kizártak az egye-temről templomi jelenlétükre hi-vatkozva. Mégis egyre többen jöt-tek, sőt tömegével gyóntak a fiata-lok. Azt azonban, hogy jegyesek-kei és fiatal házassokkal is foglal-kozni kezdett, a biztonsági szolgál-at nem tűrhette tovább: Imre atyát 1977-ben a pesti ferences temp-lomból Zugligetbe, a XII. kerület-be helyezték. Ő nagy tervekkel ér-kezett oda: elhatározta, hogy fel-

építi az álmaiban élő keresztény közösséget, amely nem csupán hir-deti a felebaráti szeretetre épülő karitatív cselekedetek létjogosult-ságát, hanem meg is valósítja azt. Imre atya ott, a Szent Család Plébá-nián létrehozta a családpasszoráci-ót és megteremtette azt a legendás közösséget, amelyből a Magyar Máltai Szeretetszolgálat kisarjadt. A Zugligetben töltött húsz évé-nek s ezzel életművének is jelentős eseménye, hogy 1989. augusztus 14. és november 14. között Imre atya a maga egyházi és politikai rendszer-változását is végrehajtotta, amikor segítő kezével több tízezer kelet-né-met menekült ügyét felka-roltta. „Életemben először azt tehettem, amiért pap let-tem” – nyilatkozta az akkori eseményekről nemrég. Visszaemlékezésében rámu-tatott: egy nagy igazságot fe-jezett ki akkor a zugligeti közösség: azt, hogy a ke-reszténységnek missziója van, és az Egyház küldetése nem a templom falain belül-re szól, hanem a falakon ki-vülre. „Nagyon boldogok voltunk, mert valami olyat tehattunk, amit még soha-sem: egyszerre sok ember-nek segítettünk. Ezt a hata-lomban lévők is jó szemmel nézték. Számomra ez volt az igazi rendszerváltozás: hogy a hatalom nem szól bele a ke-resztény küldetésünkbe” ere-dő feladatvállalásunkba” – hangzanak Imre atya szavai.

A várva várt szabadság-hoz nagy reményeket fűzött, hi-szen vallja, hogy a szabadság ér-telme és célja: tenni a jót, ami ál-tal jobb világ érkezik el. Ma még-sem azt látja maga körül, hogy jól sáfárkodott volna a világ a meg-szerzett tudásával, javaival, érté-keivel és szabadságával. „Csap-dában vergődik az emberiség, az erőszakra rosszul válaszol, a rosszat a rosszal viszonozza” – állapítja meg. Fájlalja, hogy ma Európában a kövek hangosabban beszélnek, mint a keresztény európai embe-rek. Pedig különösképpen fontos lenne a keresztény örökség ápolá-sa ezen a kontinensen.

A hit védelmének és a szegények szolgálatának útját járja a Magyar Máltai Szeretetszolgálat elnöke-ként, és irgalmasrendi szerzetesként is a szegény betegek szolgálatára szánta életét. „Ha az ember jót tesz, ő maga és a világ is jobb lesz” – vallja Imre atya. Az ő jelenlététől – látjuk, tapasztaljuk – a világunk sokkal-sokkal jobb lett. Kísérje őt még sokáig a Jóisten nagy szeretete, áldása és kegyelme!

Varga Gabriella

Ünnepeink, szentjeink

JÚNIUS 7.
Szentháromság vasárnapja
Olv.: Péld 8,22–31 – Róm 5,1–5 –
Jn 16,12–15
Énekrend: H 105, É 572,
H 105, É 131, H 140, É 178,
H 274, É 361
Névnep: Fülöp, Róbert

JÚNIUS 8.
Hétfő
Boldog Sándor István szerzetes,
vértanú
Olv.: 1Kir 17,1–6 – Mt 5,1–12
Névnep: Medárd, Helga,
Ágnes

JÚNIUS 9.
Kedd
Szír Szent Efrém diakónus
és egyháztanító
Olv.: 1Kir 17,7–16 –
Mt 5,13–16
Névnep: Annabella, Előd,
Félix

JÚNIUS 10.
Szerda
Olv.: 1Kir 18,20–39 –
Mt 5,17–19
Névnep: Margit, Gréta

JÚNIUS 11.
Csütörtök
Szent Barnabás apostol
Olv.: ApCsel 11,21b–26.13,1–3 –
Mt 10,7–13
Névnep: Barnabás

JÚNIUS 12.
Péntek
Olv.: 1Kir 19,9.11–16 –
Mt 5,27–32
Névnep: Adelaida, Orfeusz,
Villő

JÚNIUS 13.
Szombat
Páduai Szent Antal áldozópap
és egyháztanító
Olv.: 1Kir 19,19–21 – Mt 5,33–37
Névnep: Antal, Antónia,
Anett

JÚNIUS 14.
Krisztus Szent Teste és Vére,
úrnepja
Olv.: MTörv 8,2–3.14b–16a –
1Kor 10,16–17 – Jn 6,51–58
Énekrend: H 106, É 575,
419, H 106, É 167, H 134,
É 543, H 150, É 200
Névnep: Vazul Elizeus, Herta

Áldott vagy, szentháromságos Istenem

Áldott vagy, szentháromságos Istenem, akire halandó szem nem tekinthet, aki leírhatatlan dicsőségben rejtőzől, s aki mégis megvilágosítod szívünk szemét bölcsességed ajándékával, és lelkünk belső szobájában feltárod magadat számunkra. Áldalak téged, aki mindeneket fenntartasz! Hálát adok neked, hogy nem híztó bikák égő áldozatában leled tetszésed, hanem a szív töredelmében és az igazság cselekedeteiben. Ámen.

VASÁRNAPI GONDOLATOK

A legnagyobb hittitok

A teológián az egyik professzorunk elmesélte azt az óráját, amikor kisgyerekeknek tanította a Szentháromságot. Az atya egész órán próbálta emberi szavakkal elmagyarázni ezt a nehéz anyagot tanítványainak. Óra végén megkérdezte őket: „Megértettétek gyerekek a Szentháromságot?” Kórusban jött a válasz: „Igeen.” Mire az atya a fejéhez kapott: „Ajaj, akkor valamit nagyon elrontottam.”

Bizony a Szentháromság a legnagyobb hittitkok közé tartozik (az Oltáriszentséggel együtt). A teológia mysterium absolutum-nak (teljes hittitok) nevezi. Ez arra utal, hogy olyan igazság (valóság), aminek ismeretére az emberi elme isteni segítség nélkül nem tudott volna eljutni.

Isten mégis fontosnak tartotta, hogy megtudjuk ezt róla. Legbensőbb életét is feltárja előttünk. Sőt nem csak megmutatja ezt, hogy szemléljük, hanem Krisztusban beemeli az emberiséget ebbe a kapcsolatba és meghív mindannyiunkat oda. Ilyet csak olyan valaki tesz, aki nagyon szeret. Itt a földön legfeljebb bizonyos mértékben és ideig-óráig enged számunkra valaki bepillantást igazi énjébe, miközben mindig ott marad a veszély, hogy a másik visszaél a bizalommal, kihasználja amit megtudott rólunk és ellenünk fordítja, aki pedig feltárta magát, sérülhet. Mégis természetes törekvés mindenki-ben, hogy ennek a kockázatnak ellenére ezt megtegye, hiszen ez tesz bennünket igazán személlýé. Ugyan megtehetnének, hogy egy „biztonságos” távolságban éljük életünket mindenkitől és ezzel elkerüljük a kiszolgáltatottságot. De ezzel együtt emberségünket is feladnánk, nem lennénk többé személyek, csak érdekek és ösztönök mentén működő hatékony evolúciós „termékek”. Talán a gyermek és a szerelmes ember él ilyen „meggondolatlanul”, hogy mérlegelés nélkül ad ki mindent magából és engedi be a másikat énjé titkaiba. És persze a szent, aki megsejtett valamit abból az Istenből, aki hasonlóan viselkedik velünk.

Istenképiségünk-ből származik értelmünk és szabad akaratumk, vagyis személyiségünk. Hasonlítunk arra az Istenre, aki teljesen feltárta magát, beengedett minket legbensőbb életébe és megosztotta azt velünk. Mi csak néhány személlyel kapcsolatban vagyunk képe-sek ezt megélni és ott is véges formában, de Ő mindenkihez így tud viszonyulni. Neki nincsenek kétségei afelől, hogy jól dönt-e, amikor feltárja magát. Szándékosan és tudatosan akar kiszolgáltatottá válni, mert ez a szeretet igazi lényege. Úgy örülne, ha meménk jobban hasonlítani rá ebben! Ez lenne a mi igazi kibontakozásunk, jó értelemben vett „önmegvalósításunk” is.

Rajtatd van-e a Szentháromság lenyomata? Szentháromságos kapcsolatokat építesz-e? De mindezek előtt elfogadod-e a Szentháromság meghívását az Ő személyes életébe?

Lóczy Tamás

Charles de Foucauld a szentté avatás felé

Az algériai tuaregek között élt remete misszionárius közbenjárására történt csodás gyógyulást ismert el a pápa. Az 1858-ban született, és 1916-ban Algériában meggyilkolt Charles de Foucauld szentté avatása így egy lépéssel közelebb jutott a megvalósuláshoz. A 2005-ben boldoggá avatott de Foucauld esetében tehát megvalósult minden feltétele a világ-méretű tiszteletének. Szentté avatásának időpontja még nem ismert.

A Strassburgban született Foucauld Észak-Afrika kutató 1890-ben a trappista szerzetesrendbe lépett, majd később remeteéletet élt Algéria nyugati részén. Amikor a déli Tamannassetbe költözött, hogy ott közvetítsen a tuareg népcsoportok között, remeteségében megölték. Lelki-ségét követi számos lelki közösség a katolikus egyházban.

Ferenc pápa dekrétummal ismer-te el a francia Pauline Marie Jaricot (1799–1862) boldoggá avatásához szükséges csodát. A hölgy a nem-klerikus misszió úttörője volt, vagyis elsőként vezetett polgári állapotú missziós közösséget. Jaricot egy lyo-

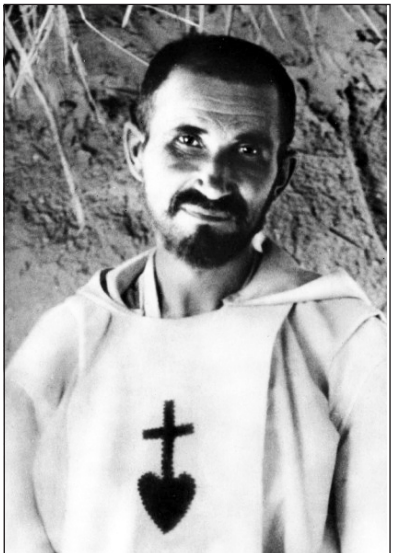
ni selyemszövő leánya vagyónát a munkások, betegek, szükségét szenvedők között és vallási célokra osztotta el. Hat év múlva nemzetközivé vált missziós egyesületet szervezett. Ez 1922-ben római székhelyű „a hitterjesztés pápai művévé” alakult.

Jaricot kezdeményezése ihlette Heinrich Hahn (1800–1882) aacheni orvost arra, hogy 1837-ben ugyan-csak missziós egyesületet alapítson.

Az amerikai kolumbuszlovagok alapítójának, Michael McGivney (1852–1890) közbenjárására történt csodát is elismert a pápa. A kolumbuszlovagok közösségei az Egyesült Államok legnagyobb és leghatékósebb katolikus laikus mozgalmát alkotják.

Ferenc pápa a salvadori ferences Sante Spessotto (1923–1980) erősa-kos halálát vértanúságnak ismerte el. A Cosma rend nevű olasz szerzetes-pap az ugyancsak 1980-ban meggyil-kolt Oscar Romero érsekhez hasonlóan a szegények jogaiért szállt síkra a katonai junta ellen és több fenyregetés után szentmiséje előtt meggyilkolták.

Rosdy Pál

Boldog Charles de Foucauld